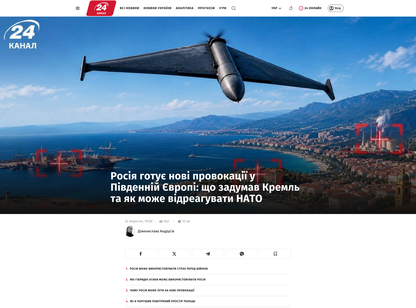

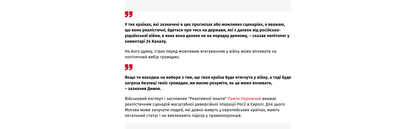

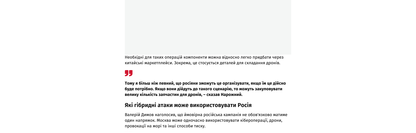

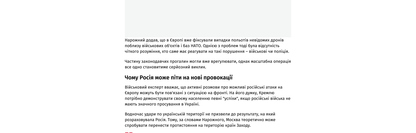

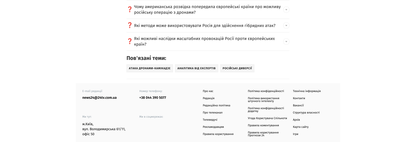

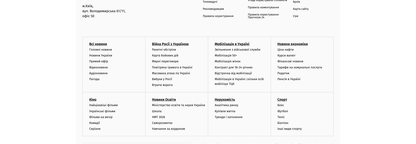

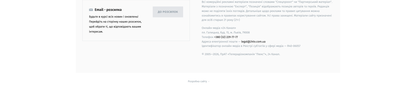

Росія готує нові провокації у Південній Європі: що задумав Кремль та як може відреагувати НАТО

24 вересня, 19:00 | 952 | 10 хв

Дзвенислава Андрусів

1. РОСІЯ МОЖЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ СТРАХ ПЕРЕД ВІЙНОЮ
2. ЯКІ ГІБРИДНІ АТАКИ МОЖЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ РОСІЯ
3. ЧОМУ РОСІЯ МОЖЕ ПІТИ НА НОВІ ПРОВОКАЦІЇ
4. МІ-8 ПОРУШИВ ПОВІТРЯНИЙ ПРОСТІР ПОЛЬЩІ
5. ЩО МОЖЕ СТРИМАТИ РОСІЮ ВІД НОВИХ ПРОВОКАЦІЙ

Іспанське видання El Mundo повідомило, що американська розвідка нібито попередила європейські уряди про можливу російську операцію із запуском дронів із торговельних суден у Середземному морі. Потенційними цілями називали Іспанію, Францію та Італію.

Росія планує використовувати гібридні атаки та провокації, щоб тиснути на європейські країни й посилювати там страх перед можливим втягуванням у війну. Серед сценаріїв називають атаки дронами на критичну інфраструктуру, а також диверсії, кібератаки та провокації в повітряному просторі.

Чому Москва може вдаватися до таких дій, як вона здатна приховувати свою причетність і чому для Кремля важливо демонструвати власному населенню бодай якісь "успіхи", – читайте в матеріалі 24 Каналу.

Росія може використовувати страх перед війною

Американська розвідка передала європейським урядам попередження про можливу російську операцію з ударами дронів по країнах Середземномор'я. За даними видання El Mundo, Росія може використовувати безпілотники "Гербера", які запускатимуть із торговельних суден у міжнародних водах, маскуючи їх у вантажних контейнерах.

Ймовірні загрози для Європи / фото El Mundo

Серед країн, які вже отримали відповідне попередження, називають Іспанію, Францію та Італію. Дрони здатні долати до 600 кілометрів і потенційно можуть бути спрямовані на порти, аеропорти та інші об'єкти критичної інфраструктури, що може спричинити пожежі, пошкодження обладнання та перебої в їхній роботі. Пізніше міністр оборони Італії Гвідо Крозетто заперечив цю інформацію, але питання залишились, головне – чи готова Південна Європа до таких викликів. Сподіваємось, новий радник міністра – Михайло Федоров – допоможе з цим.

Повідомлення про можливу операцію європейські країни отримали після візиту директора ЦРУ Джона Реткліффа до Москви 25 серпня. Литовське джерело назвало ймовірний задум російською "Павутиною" (легендарною українською операцією, яка вивела з ладу значну частину російської стратегічної авіації), а британський аналітик Кір Джайлз припустив, що мішенню може стати будь-яка вразлива ділянка європейської оборони.

> У ході масштабної операції, яку провела СБУ, уразивши 41 стратегічний літак на території Росії. Безпілотники заздалегідь таємно переправили у Росію та дистанційно запустили із замаскованих мобільних критих вантажівок. Ця успішна атака завдала Кремлю збитків на суму понад 2 мільярди доларів.

Подібні сценарії можуть мати не лише військовий, а й психологічний ефект, адже здатні посилювати страх перед можливим втягуванням європейських країн у війну. Саме на цьому аспекті акцентує політолог та філософ Валерій Димов.

> **У тих країнах, які зазначені в цих прогнозах або можливих сценаріях, я вважаю, що вони реалістичні, йдеться про тиск на держави, які є далеко від російсько-української війни, в яких вона далеко не на порядку денному, – сказав політолог у коментарі 24 Каналу.**

На його думку, страх перед можливим втягуванням у війну може впливати на політичний вибір громадян.

> **Якщо ти виходиш на вибори з тим, що твоя країна буде втягнута у війну, а тоді буде загроза безпеці твоїх громадян, ми маємо розуміти, як це може впливати,**
> **– зазначив Димов.**

Військовий експерт і засновник "Реактивної пошти" Павло Нарожний вважає реалістичним сценарій масштабної диверсійної операції Росії в Європі. Для цього Москва може залучати людей, які давно живуть у європейських країнах, мають легальний статус і не викликають підозр у правоохоронців.

Необхідні для таких операцій компоненти можна відносно легко придбати через китайські маркетплейси. Зокрема, це стосується деталей для складання дронів.

> **Тому я більш ніж певний, що росіяни зможуть це організувати, якщо їм це дійсно буде потрібно. Якщо вони дійдуть до такого сценарію, то можуть закуповувати велику кількість запчастин для дронів, – сказав Нарожний.**

Які гібридні атаки може використовувати Росія

Валерій Димов наголосив, що ймовірна російська кампанія не обов'язково матиме один напрямок. Москва може одночасно використовувати кібероперації, дрони, провокації на морі та інші способи тиску.

> **Гібридні атаки в кіберпросторі – це один підрозділ, гібридні атаки в Балтійському морі – це інший підрозділ. Ті працюють із дронами, ті – з провокаціями щодо перерізання кабелів. Дрони на територію Молдови, Румунії,**
> **– розповів він.**

НАТО також публічно заявляє про посилення російських гібридних дій проти країн Альянсу. Серед них називають саботаж критичної інфраструктури, кібератаки, провокації на кордонах, порушення повітряного простору та дезінформацію.

> **Зверніть увагу!** У Польщі зафіксовано пожежу на об'єкті супутникового зв'язку Starlink, який співпрацює з Україною. Профільні відомства розглядають імовірність навмисного підпалу як один із головних сценаріїв інциденту. Не менш показовим у цьому контексті став інцидент із російським Мі-8, який на цілих 42 секунди порушив повітряний простір Польщі та, за оцінкою експертів, міг бути перевіркою готовності НАТО до подібних провокацій (про це детально – далі).

На думку політолога, Росія може намагатися приховувати свою причетність до таких операцій. Це дозволяє створювати простір для заперечення та водночас впливати на суспільні настрої.

> **Навряд чи Росія буде визнавати, що це вона стоїть за такого роду операціями. Терористичні атаки й тероризм завжди вважалися доволі ефективною практикою, політикою для тих, хто це робив, як свій спосіб формування порядку денного,**
> **– сказав Димов.**

Нарожний додав, що в Європі вже фіксували випадки польотів невідомих дронів поблизу військових об'єктів і баз НАТО. Однією з проблем тоді була відсутність чіткого розуміння, хто саме має реагувати на такі порушення – військові чи поліція.

Частину законодавчих прогалин могли вже врегулювати, однак масштабна операція все одно становитиме серйозний виклик.

Чому Росія може піти на нові провокації

Військовий експерт вважає, що активні розмови про можливі російські атаки на Європу можуть бути пов'язані з ситуацією на фронті. На його думку, Кремлю потрібно демонструвати своєму населенню певні "успіхи", якщо російські війська не мають значного просування в Україні.

Водночас удари по українській території не призвели до результату, на який розраховувала Росія. Тому, за словами Нарожного, Москва теоретично може спробувати перенести протистояння на територію країн Заходу.

> **Якщо війна в Україні заходить у такий затяжний тупик, ніяких просувань немає, летять українські дрони по їхніх (російських, – 24 Канал) НПЗ, а удари по українській території не призводять до бажаного результату, до капітуляції України, тоді вони можуть розв'язати ще один фронт,**
> **– пояснив військовий експерт.**

Питання полягає не стільки у технічній можливості Росії провести таку операцію, скільки в тому, коли саме Кремль може зважитися на подібний крок.

Мі-8 порушив повітряний простір Польщі

На цьому тлі 23 вересня 2026 року російський військовий вертоліт Мі-8 із боку Калінінградської області ненадовго увійшов у повітряний простір Польщі.

> Військовий вертоліт Росії Мі-8 порушив повітряний простір Польщі, залетівши на 300 метрів углиб країни в районі міста Бранево. У відповідь на 42-секундну провокацію Варшава підняла винищувачі та привела сили ППО в повну готовність, але далі нічого не робила. Польські військові переконані, що Кремль у такий спосіб перевіряє пильність оборони Альянсу.

Валерій Димов вважає подібні інциденти частиною ширшої практики провокацій. Він наголосив, що реакція країн НАТО має значення й впливатиме на те, чи повторюватимуться такі дії.

> **Є попит на такого роду провокації, а це значить, що також будуть пропозиції щодо реалізації. Тому ми маємо розуміти, що йдеться не тільки про Путіна чи режим у Москві абстрактно, а про систему, яка продукує такі дії (російське суспільство, – 24 Канал),**
> **– зазначив політолог.**

Нарожний вважає, що подібні інциденти можуть бути способом перевірити реакцію країн НАТО.

> **Вони (росіяни, – 24 Канал) побачили, що реакції особливої немає. Збиття не відбулося, хвилі нових санкцій не сталося, – сказав Павло Нарожний.**

Що може стримати Росію від нових провокацій

На думку Димова, важливим фактором є не лише військова спроможність НАТО, а й політична готовність країн Альянсу реагувати на подібні інциденти.

Він навів як приклад ситуацію 2015 року, коли Туреччина збила російський Су-24 після порушення свого повітряного простору лише на 17 секунд (проти нинішніх 42-х). При цьому турецька ракета дістала порушника вже на території Сирії.

На думку експерта, варто розуміти, що чітка реакція на провокації може впливати на подальшу поведінку Росії.

> **Я б хотів, щоб таким чином відбувалося реагування на таку російську провокацію, оскільки якщо вони (європейські військові, – 24 Канал) будуть у тих умовах запитувати, консультуватися, коли проблематизована сама система реагування на провокації, то будуть тільки мотивувати агресора на те, аби він посилював тиск, – наголосив політолог.**

Водночас він визнає, що рішення європейських країн значною мірою залежать від їхньої внутрішньої політики та готовності суспільств реагувати на загрози.

Павло Нарожний припускає, що після таких інцидентів країни НАТО можуть переглянути механізми реагування. Зокрема, вони мають чіткіше визначити, хто відповідатиме за контроль у небі та дії у разі нових провокацій.

> **Я думаю, що вони змінять свої підходи, визначать, хто все ж таки повинен патрулювати їхній повітряний простір. І наступного разу, якщо буде така провокація, відповідь буде дуже-дуже швидкою,**
> **– резюмував військовий експерт.**

Якщо Росія здійснить масштабну атаку проти європейських країн, це може мати серйозні економічні наслідки для Москви. Нарожний припускає, що після такого сценарію Європа може вдатися до значно жорсткіших санкцій проти Росії.

Зараз окремі європейські держави продовжують купувати російські енергоносії та виступають проти повного припинення таких поставок. Однак масштабна атака Росії може змінити ставлення до цього питання.

> **Я більш ніж упевнений, що для Росії це закінчиться економічною ізоляцією від Європи. Закінчиться це такими драконівськими санкціями, яких ми ще не бачили, тобто виключенням усіх абсолютно банків,**
> **– заявив Нарожний.**

Наразі Росія, ймовірно, ще не готова до такого кроку, однак через якийсь час ситуація може змінитися.

ЧАСТІ ПИТАННЯ

- ❓ Чому американська розвідка попередила європейські країни про можливу російську операцію з дронами?
- ❓ Які методи може використовувати Росія для здійснення гібридних атак?
- ❓ Які можливі наслідки масштабних провокацій Росії проти європейських країн?

Пов’язані теми:

АТАКА ДРОНАМИ-КАМІКАДЗЕ | АНАЛІТИКА ВІД ЕКСПЕРТІВ | РОСІЙСЬКІ ДИВЕРСІЇ

E-mail редакції
news24@24tv.com.ua
Номер телефону:
+38 044 390 5077
Ми тут:
м.Київ,
вул. Володимирська 61/11,
офіс 50
Ми в соцмережах:

Про нас
Редакція
Редакційна політика
Про телеканал
Телеведучі
Рекламодавцям
Правила користування

Політика конфіденційності
Політика використання штучного інтелекту
Політика конфіденційності додатку
Угода Користувача Спільноти
Правила коментування
Правила користування Прогнози 24

Технічна інформація
Контакти
Вакансії
Структура власності
Архів
Карта сайту
Ігри

Всі новини
Головні новини
Новини України
Прямий ефір
Відеоновини
Аудіоновини
Погода

Війна Росії з Україною
Ракетні обстріли
Карта бойових дій
Мирні переговори
Повітряна тривога в Україні
Масована атака по Україні
Вибухи у Росії
Втрати ворога

Мобілізація в Україні
Звільнення з військової служби
Мобілізація 50+
Мобілізація жінок
Контракт для 18-24-річних
Відстрочка від мобілізації
Мобілізація в Україні: скільки осіб мобілізує ТЦК

Новини економіки
Ціна нафти
Курси валют
Фінансові новини
Тарифи на комунальні послуги
Податки
Пенсія в Україні

Кіно
Найцікавіші фільми
Українські фільми
Фільми на вечір
Комедії
Серіали

Новини Освіти
Міністерство освіти та науки України
Школа
НМТ 2026
Саморозвиток
Навчання за кордоном

Нерухомість
Аналітика ринку
Купівля житла
Тренди і натхнення

Спорт
Бокс
Футбол
Теніс
Біатлон
Інші види спорту

Email - розсилка
Будьте в курсі всіх новин і оновлень! Перейдіть на сторінку наших розсилок, щоб обрати ті, що відповідають вашим інтересам.
ДО РОЗСИЛОК

Всі комерційні рекламні матеріали позначені словами "Спецпроєкт" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначкою "Експерт", "Позиція" відображають позицію авторів та героїв. Редакція може не поділяти їхніх поглядів. Детальніше щодо реклами та правил цитування можна ознайомитись в правилах користування сайтом. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
пл. Галицька, буд. 15, м. Львів, 79008
Телефон +380 (32) 229-77-77
Адреса електронної пошти — legal@24tv.com.ua
Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-06057

© 2005—2026, ПрАТ «Телерадіокомпанія "Люкс"», 24 Канал.